

EVROPSKÁ KOMISE

TEREZA MÍSAŘOVÁ, 470817

O EVROPSKÉ KOMISI

- Evropská komise byla zřízena v roce 1958, jejím předchůdcem byl Vysoký úřad ESUO a poté Komise EHS
- Jedná se o:
  - stálý, politicky nezávislý a nadnárodní orgán EU
  - strážkyni smluv, iniciátorku legislativy a výkonný orgán EU
- Prosazuje zájmy EU jako celku a tvoří protiváhu zájmům jednotlivých členských států
- Funkční období Evropské komise je 5 let a nová Komise musí vzniknout do půl roku od voleb do Evropského parlamentu
- Většinou se schází jednou týdně

O EVROPSKÉ KOMISI

- Po volbách musí nový Parlament zvolit nového předsedu EK
- Členské země nominují svého kandidáta
- Parlament schvaluje nového předsedu Komise absolutní většinou hlasů
- Nezáská-li kandidát tolik hlasů, musí členské státy do jednoho měsíce navrhnout jiného kandidáta (činí tak Evropská rada kvalifikovanou většinou)
- Pro volby v roce 2014 Parlament zavedl systém tzv. Spitzenkandidaten → každá evropská politická strana navrhne kandidáta na předsedu Komise a vítězná strana může navrhnout parlamentního kandidáta, který se bude ucházet o post předsedy Komise

O EVROPSKÉ KOMISI

- V čele Komise je předseda
- Komise se skládá z 27 komisařů
- Je odpovědná Parlamentu, jehož poslanci mají právo komisaře i předsedu interpelovat
- Je také povinna Parlamentu předkládat zprávy o činnosti
- Komise může být odvolána, pokud by Evropský parlament vyhlásil nedůvěru dvoutřetinovou většinou svých poslanců
- K urychlení práce používá „zmocňovací proceduru“ (jeden člen je zmocněn samostatně rozhodnout o nějaké technické záležitosti) a „oběhovou proceduru“ (návrhy, u kterých se předpokládá obecná shoda jsou rozesílány po kabinetech a nejsou-li k nim do dané lhůty připomínky, jsou schváleny)

ÚKOLY EVROPSKÉ KOMISE

- 1. Předkládá návrhy nových právních předpisů k přijetí Evropskému parlamentu a Radě EU**
  - Komise jako jediná může Parlamentu a Radě předkládat návrhy právních předpisů EU
  - Zástupci Evropské komise se účastní jednání Parlamentu, kde musí obhajovat svá stanoviska
- 2. Řídí politiky EU a přiděluje finanční prostředky z rozpočtu EU**
  - Komise vypracovává roční rozpočet, který schvaluje Rada EU a Evropský parlament
  - Spolu s Účetním dvorem dohlíží, jak se nakládá s finančními prostředky

ÚKOLY EVROPSKÉ KOMISE

3. Prosazuje právo EU

- Komise a Soudní dvůr jsou zodpovědní za zajištění řádného uplatňování práva EU ve všech členských státech
- Pokud Komise zjistí, že některá země EU nedodrží právo EU, zahájí tzv. řízení pro porušení práva, kdy dané zemi zašle oficiální dopis se žádostí o vysvětlení, pokud země nepodá uspokojivé vysvětlení/situaci nenapraví, Komise zašle druhý dopis s lhůtou pro nápravu situace, jinak bude věc postoupena Soudnímu dvoru, který může uložit finanční sankce

4. Reprezentuje EU v zahraničí

- Komise vyjednává mezinárodní dohody pro Unii
- Vystupuje také jménem všech států EU v mezinárodních organizacích

PRAVOMOCE EVROPSKÉ KOMISE

1. Výkonná pravomoc

- Komise zabezpečuje provádění primárního práva (Římská smlouva, Smlouva o Evropské unii,...) a aktů vydaných na jejich základě (nařízení, směrnice, rozhodnutí)

2. Legislativní pravomoc

- Komise předkládá návrhy legislativních aktů EU
- Normy pak schvaluje Rada EU a Parlament, které mohou předlohy modifikovat svými pozměňovacími návrhy
- Komise také navrhuje a spravuje rozpočet EU, dále zastupuje EU na jednáních o dohodách o obchodní a hospodářské spolupráci se třetími zeměmi

3. Kontrolní pravomoc

- Komise má právo po zjištění porušení evropského práva podat žalobu na členský stát pro nedodržování nebo nezavádění práva EU

PŘEDSEDA EVROPSKÉ KOMISE A JEHO ÚKOLY

- Jde o vrcholného představitele jednoho ze sedmi orgánů EU
- Představuje politické vedení Komise
- Svolává a předsedá zasedáním sboru komisařů a komisařek
- Vede činnost Komise při realizaci politik EU
- Zastupuje Komisi na zasedáních Evropské rady, dále na summitech G7 a G20
- Účastní se diskuzí v Evropském parlamentu i mezi vládami členských zemí EU v Radě Evropské unie, dále i schůzek se třetími zeměmi
- Prvním předsedou byl Walter Hallstein (01/1958 – 07/1967)

SLOŽENÍ KOMISE

- Komise se skládá z 27 komisařů
- Komisař je do funkce navržen svým státem
- Sbor komisařů je tvořen:
  - předsedkyní Komise,
  - osmi místopředsedy, vč. tří výkonných místopředsedů a vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku
  - a 18 komisaři, kteří mají na starosti příslušnou oblast působnosti, která sahá do unijní politiky (např. dopravu, výzkum, energie,...)
- Předseda sám určuje komisařům resorty

VÝBĚR KOMISAŘŮ

- Komisaři jsou vybíráni na základě návrhů zemí EU (seznam kandidátů musí schválit vedoucí představitelé členských zemí v Evropské radě)
- Kandidát na předsedu Komise vybírá potenciální místopředsedy a komisaře na základě těchto návrhů
- Každý kandidát pak v Evropském parlamentu prezentuje svou vizi a odpovídá na otázky kladené poslanci
- Parlament pak hlasuje o přijetí sboru komisařů jako celku a poté jsou komisaři jmenováni do funkce Evropskou radou, a to kvalifikovanou většinou
- Funkční období současné Komise skončí 31. října 2024

KOMISAŘI

- Členové Komise během funkčního období nesmí vykonávat jinou výdělečnou i nevýdělečnou činnost
- Výkon funkce končí:
  - uplynutím stanovené doby,
  - smrtí,
  - odvoláním,
  - odstoupením
- Komisař, který by své funkce zanechal, je nahrazen novým členem stejné státní příslušnosti, kterého jmenuje Rada vzájemnou dohodou s předsedou Komise po konzultaci s Evropským parlamentem
- Komisař musí být naprosto nezávislý, tzn. že nesmí přijímat instrukce od svého rodného ani jiného státu, musí prosazovat pouze zájmy Unie

SEZNAM KOMISAŘŮ

Jméno	Resort	
Frans Timmermans	Zelená dohoda pro Evropu	Výkonný místopředseda
Margrethe Vestager	Evropa připravená na digitální věk	Výkonná místopředsedkyně
Valdis Dombrovskis	Hospodářství ve prospěch lidí	Výkonný místopředseda
Josep Borrell Fontelles	Silnější Evropa ve světě	Vysoký představitel/ místopředseda
Maroš Šefčovič	Interinstitucionální vztahy a strategický výhled	Místopředseda
Věra Jourová	Hodnoty a transparentnost	Místopředsedkyně
Dubravka Šuica	Demokracie a demografie	Místopředsedkyně
Margaritis Schinas	Podpora evropského způsobu života	Místopředseda

SEZNAM KOMISAŘŮ

Jméno	Resort	
Johannes Hahn	Rozpočet a správa	Komisař
Mariya Gabriel	Inovace, výzkum, kultura, vzdělávání a mládež	Komisařka
Nicolas Schmit	Pracovní místa a sociální práva	Komisař
Paolo Gentiloni	Hospodářství	Komisař
Janusz Wojciechowski	Zemědělství	Komisař
Thierry Breton	Vnitřní trh	Komisař
Elisa Ferreira	Soudržnost a reformy	Komisařka
Stella Kyriakides	Zdraví a bezpečnost potravin	Komisařka
Didier Reynders	Spravedlnost	Komisař

SEZNAM KOMISAŘŮ

Jméno	Resort	
Helena Dalli	Rovnost	Komisařka
Ylva Johansson	Vnitřní věci	Komisařka
Janez Lenarčič	Řešení krizí	Komisař
Adina Vălean	Doprava	Komisařka
Olivér Várhelyi	Sousedství a rozšíření	Komisař
Jutta Urpilainen	Mezinárodní partnerství	Komisařka
Kadri Simson	Energetika	Komisařka
Virginijus Sinkevičius	Životní prostředí, oceány a rybolov	Komisař
Mairead McGuinness	Finanční služby, finanční stabilita a unie kapitálových trhů	Komisařka

SLOŽENÍ EVROPSKÉ KOMISE

1958 – 2004	<ul style="list-style-type: none"> • Do roku 2004 větší státy nominovaly 2 kandidáty → Německo, Itálie, Francie, Velká Británie, Španělsko • 05/2004 – 11/2004 → EK měla 30 členů (10 nových členů EU) a noví komisaři byli bez rezortu, seznamovali se s EK
2004 – 2006	<ul style="list-style-type: none"> • 2005 – Smlouva z Nice → došlo ke změně složení Komise • 1 stát = 1 kandidát na komisaře • V praxi od 11/2004, kdy začalo funkční období nové Komise s 25 členy
Od 2007	<ul style="list-style-type: none"> • 2 nové státy (Bulharsko, Rumunsko) = 27 členů
Od 2013	<ul style="list-style-type: none"> • 1 nový stát (Chorvatsko) = 28 členů
Od prosince 2019	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Británie s ohledem na odchod z EU nenominovala svého komisaře do nové Komise Ursuly von der Leyen, která tak má 27 členů

VYSOKÝ PŘEDSTAVITEL UNIE PRO ZAHRANIČNÍ VĚCI A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKU

- Jde o orgán EU, který je zodpovědný za provádění Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a Společné bezpečnostní a obranné politiky
- Je jmenován Evropskou radou se souhlasem předsedy Komise kvalifikovanou většinou na 5 let, zároveň je místopředsedou Evropské komise a předsedá Radě pro zahraniční věci
- Jménem Unie vede politický dialog se třetími stranami a vyjadřuje postoj Unie v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích
- Prvním byl Jürgen Truppf, od prosince 2019 tuto funkci zastává Josep Borrell Fontelles

VĚRA JOUROVÁ

- Česká politička a právnička
- 2014-2019 komisařka pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a otázky rovnosti pohlaví v Junckerově komisi
- Prosinec 2019-dodnes místopředsedkyně Komise a komisařka pro hodnoty a transparentnost v komisi Ursuly von der Leyen

OBLAST PŮSOBNOSTI

- Sleduje uplatňování Listiny základních práv
- Koordinuje činnosti zaměřené na začleňování a budování Unie založené na skutečné rovnosti a rozmanitosti
- Sleduje uplatňování kodexu zásad a v případě potřeby provede regulační zásah

VĚRA JOUROVÁ – OBLAST PŮSOBNOSTI

- Odhaluje rizika ohrožující pluralitu sdělovacích prostředků a navrhuje přeshraniční projekty na podporu nezávislých a různorodých žurnalistických aktivit
- Řídí činnost Komise, která se týká hodnot a transparentnosti a dodržování zásad právního státu
- Zajišťuje, aby demokratický systém byl otevřený a transparentní a chráněn před vnějšími zásahy
- Koordinuje evropský akční plán pro demokracii, aby byly řešeny hrozby vnějších zásahů
- Podporuje úsilí v boji proti dezinformacím a falešným informacím tak, aby zároveň zůstala zachována svoboda projevu, svoboda tisku a pluralita sdělovacích prostředků
- Zaručuje práva na pokojné shromažďování a svobodu sdružovat se s jinými

NEMOCNÁ DEMOKRACIE V MAĎARSKU

- „Pan Orbán rád říká, že buduje neliberální demokracii. Já bych řekla, že vytváří nemocnou demokracii.“ – Věra Jourová pro Der Spiegel
- Jourová kritizovala vládu Viktora Orbána a vyslovila obavu, že v Maďarsku by v budoucnu nemusely probíhat svobodné volby
- Dále poukázala na fakt, že značnou část médií ovládá mediální nadace KESMA, která je blízká Orbánovi
- Jourová také už dříve označila za nebezpečný i vývoj v oblasti justice či akademických svobod
- Vzbudila tak vlnu nevole u vlády v Budapešti
- V této době zároveň Komise dokončuje hodnocení stavu demokracie ve všech zemích EU

NEMOCNÁ DEMOKRACIE V MAĎARSKU

- Maďarská ministryně spravedlnosti Judit Vargová následně vyzvala Jourovou k rezignaci, Jourovou vyzval k rezignaci i Orbán
- Von der Leyen k situaci uvedla, že Jourová má její plnou podporu
- Unijní orgány navíc s Maďarskem delší dobu vedou řízení kvůli porušování evropských hodnot
- Komise jako problematické vidí omezování plurality médií nebo útoky na nevládní organizace pomáhající uprchlíkům

SHRNUTÍ

EVROPSKÁ KOMISE	
SÍDLO	Brusel, Belgie
VZNIK	1958
PŘEDSEDA	Ursula von der Leyen
POČET ČLENŮ	27
HLAVNÍ FUNKCE	Výkonná moc EU, navrhuje a vymáhá dodržování právních předpisů
REPREZENTUJE	EU jako celek
FUNKČNÍ OBDOBÍ	5 let
NOMINOVÁNA	Evropskou radou
JMENOVÁNA	Evropským parlamentem

ZDROJE

- <https://www.euroskop.cz/109/sekce/evropska-komise/>
- https://ec.europa.eu/info/index_cs
- https://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies/european-commission_cs
- https://ec.europa.eu/info/political-leadership_cs
- <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3194397-orban-vyzval-jourovou-k-odstoupeni-vadi-mu-jeji-slova-o-nemocne-demokracii>
- <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/3194325-vyrok-jourove-o-nemocne-demokracii-v-madarsku-ma-dohru-tamni-ministryne-ji-vyzvala-k>
- <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/faq/8/jak-je-jmenovan-predseda-a-clenove-evropske-komise>